

Kommunstyrelsen

Miljöprogram 2016-2030

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fattat följande beslut.

1. Kommunfullmäktige antar föreslaget miljöprogram 2016-2030.
2. Kommunfullmäktige bemyndigar kommunstyrelsen att utifrån genomförda uppföljningar revidera indikatorerna i miljöprogrammet.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del att uppdra till stadsledningskontoret att utreda

- indikator för andelen resor som görs med bensin/dieseldriven bil
- indikator angående andel närproducerad mat, exempelvis med krav på god djurhållning, i kommunens verksamheter.

Uppdraget ska redovisas senast 2017.

Sammanfattning

För att styra miljöarbetet i riktning mot Nackas lokala miljömål har ett förslag till miljöprogram arbetats fram under 2015 (se bilaga 1). Miljöarbetet styrs och hålls levande genom årliga uppföljningar av miljöprogrammet till kommunstyrelsen i samband med kommunens årsredovisning och eventuella revideringar kan ske utifrån uppföljningarna.

Miljömålskommittén har ansvarat för framtagandet av förslaget till miljöprogram. Miljöprogrammet innehåller indikatorer och tidsatta målnivåer och basår. Det är respektive nämnd som ansvarar för att ta fram förslag på åtgärder och aktiviteter som leder till miljömålsuppfyllelse inom respektive nämnds ansvarsområde.

Ärendet

Nacka kommun antog i juni 2014 sex stycken lokala miljömål¹ med tillhörande precisering och etappmål som sträcker sig till år 2030. Miljömålen ska leda Nacka kommun till en miljömässig hållbarhet. De lokala miljömålen omfattar inte enbart kommunen som organisation utan även kommunen som geografiskt område och alla som bor och arbetar i Nacka.

Miljömålskommittén inrättades den 1 januari 2015. Kommittén har till uppgift att samordna, utveckla, följa upp och synliggöra kommunens arbete inom en del av kommunstyrelsens ansvarsområde. Våren 2015 redovisades en analys av miljösituationen i Nacka till kommunstyrelsen.²

För att styra miljöarbetet i riktning mot miljömålen har ett förslag till miljöprogram arbetats fram under 2015 (se bilaga 1). Miljömålskommittén har ansvarat för framtagandet av miljöprogrammet.

Förslaget till miljöprogram innehåller indikatorer och tidsatta målnivåer och basår³. Syftet med indikatorerna är att styra och följa upp om miljöarbetet leder i rätt riktning mot Nackas lokala miljömål till år 2030. Målnivåerna och årtal som finns kopplat till varje indikator syftar till att visa ambitionen, det vill säga vilket miljötilstånd vill vi ha och när ska det vara uppfyllt. Miljöarbetet styrs och hålls levande genom årliga uppföljningar av miljöprogrammet till kommunstyrelsen i samband med kommunens årsredovisning och eventuella revideringar kan ske utifrån uppföljningarna.

För att nå ett miljömål behövs flera olika åtgärder och aktiviteter. Det är respektive nämnd som ansvarar för att ta fram förslag på åtgärder och aktiviteter som leder till miljömålsuppfyllelse inom respektive nämnds ansvarsområde. På så vis ökar egenansvaret och engagemanget i miljöarbetet för respektive verksamhet. Nämnderna tar fram förslag på miljöförbättrande åtgärder i samband med den årliga mål- och budgetprocessen.

Revideringar från tidigare beslut

I beslutet där miljömålen antogs i juni 2014¹ beslutades även att målen kunde revideras och kompletteras. Med utgångspunkt från detta har stadsledningskontoret gjort justeringar, kompletterat med nya indikatorer och i några fall tagit bort indikatorer. Syftet har varit att i än högre grad uppfylla intentionen i de strategiska målen. De mest betydande revideringarna är följande:

1. Miljömålet ”*Levande sjöar, vattendrag och hav i balans*” har bytt namn till ”*Rent vatten*” för att förenkla. I sak har inget ändrats.

¹ KF beslut Dnr KFK 2014/351-011 Nackas lokala miljömål

² Dnr KFKS 2015/325-409

³ Några basårsvärden saknas, då det ännu inte finns tillgänglig statistik. Dessa värden kommer att finnas tillgängliga under 2016 och kompletteras då till miljöprogrammet.

2. Etappmål *Utsläpp av växthusgaser från transporter* är ändrat från -45% till -80% samt basåret är ändrat från 2011 till 2010 för att stämma överens med det nationella målet om fossiloberoende fordonsflotta till 2030. (Det nationella målet har definierats som att användningen av fossila bränslen ska minska med 80% jämfört med 2010.)
3. Etappmål *Kommunens transporter ska vara helt fossilfria senast under år 2030* har tagits bort då det kan anses ingå i målet om minskade utsläpp från vägtrafiken.
4. Etappmål *Kommunens egen energianvändning ska vara klimatneutral senast år 2030* har tagits bort då det kan anses ingå i målet om minskad energianvändning i kommunens egna byggnader.
5. Etappmål *Årsmedelvärde för partiklar (PM_{2,5}) vid boendemiljöer ska underskrida 10 mikrogram per kubikmeter luft senast år 2020* har tagits bort då det redan är uppfyllt.
6. Etappmålen under frisk luft som gäller halter av partiklar, kvävedioxid och bensen har förändrats så att de gäller vid förskolor och skolor istället för som tidigare vid boendemiljöer. Detta beror på att barn är särskilt känsliga för luftföroreningar.
7. Etappmål *Minst 50 procent av matavfallet från hushåll, restauranger, storkök och butiker samlas in och sorteras ut för biologisk behandling (inklusive hemkompostering) senast år 2018* har tagits bort då målet ingår i och följs upp genom Nackas avfallsplan.
8. Etappmål *Årsmedelvärde för radonhalten i bostäder ska underskrida 200 Bequerel per kubikmeter luft, senast år 2025* har tagits bort då det redan är uppfyllt och kan fortsätta följas genom den tillsyn som kommunen bedriver.

Hantering av ärendet

Förslaget till miljöprogram har arbetats fram tillsammans med ledamöterna i miljömålskommittén. Berörda enheter har haft möjlighet att diskutera och lämna synpunkter på miljöprogrammet fortlöpande.

Inför miljömålskommittén presenterades och diskuterades ett utkast till miljöprogram i juni. När processen med kommunens nya övergripande mål tog fart och processen ledde till en ny målstruktur för Nacka, fick det ursprungliga förslaget på miljöprogrammet arbetas om för att anpassas till den nya målstrukturen. Nuvarande struktur på miljöprogrammet med indikatorer diskuterades fram av stadsdirektörens ledningsgrupp i en workshop i september 2015. Utefter resultatet från denna workshop arbetades ett nytt förslag till miljöprogram fram som presenterades och diskuterades i en workshop med miljömålskommittén i oktober. Efter kompletteringar diskuterades förslaget i en workshop tillsammans med kommunstyrelsen, miljömålskommittén och stadsdirektörens ledningsgrupp i november 2015. Efter dessa sammantagna återkopplingar reviderades miljöprogrammet ytterligare. Den 11 januari 2016 behandlade miljömålskommittén miljöprogrammet och beslutade att föreslå ett antagande av programmet med ett antal justeringar (se bilaga 2).

Därefter har stadsledningskontoret reviderat det föreslagna miljöprogrammet enligt miljömålskommitténs justeringar men med följande undantag:

Att inte lägga tillbaka indikatorn *Andel dubbdäck av totala antalet vinterdäck*. Motiveringen till att inte lägga till en indikator för dubbdäcksanvändning i miljöprogrammet är att den bedöms vara överflödig. Effekten som miljömålskommittén vill uppnå med dubbdäcksindikatorn är att partikelhalten ska minska i luft. Det finns redan en indikatorer i miljöprogrammet som följer partikelhalten, och så länge den rör sig åt rätt håll behövs inga ytterligare indikatorer. Förslaget är därför att dubbdäcksindikatorn inte läggs in i miljöprogrammet.

I miljömålskommitténs beslut finns förslag på ändringar i miljöprogrammet som först behöver utredas. Detta gäller för:

Frisk luft

- Utredda förutsättningarna för att ta fram en indikator för andelen resor som görs med bensin/dieseldriven bil, i syfte att underlag ska finnas framtaget 2017.
- Indikatorn för *Andel av alla resor som sker i högtrafik med cykel* kan behöva justeras efter att resultatet från (den regionala) resvaneundersökningen presenteras under 2016.

Giftfri miljö

- Utredda förutsättningarna för en kompletterande indikator angående andel närproducerad mat, exempelvis med krav på god djurhållning, i kommunens verksamheter, i syfte att underlag ska finnas framtaget 2017.

Ekonomiska konsekvenser

Det är respektive nämnd som ansvarar för att ta fram åtgärder kopplat till miljöprogrammet. De ekonomiska konsekvenserna är därför kopplade till vilka val av åtgärder som respektive nämnd kommer att föreslå i nämndernas mål och budgetprocess.

Konsekvenser för barn

Allt miljöarbete leder till minskad negativ påverkan på barn och bättre förutsättningar för deras framtid och är således positivt för barnen.

Bilagor

Bilaga 1. Nackas miljöprogram 2016-2030.

Bilaga 2. Protokoll miljömålskommittén.

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör
Stadsledningskontoret

Klara Palmberg Broryd
Strategi- och förnyelsedirektör
Stadsledningskontoret